

Streszczenie

Rozprawa dotyczy oświeceniowej poezji funeralnej. Celem pracy jest przedstawienie w zasadniczym zrzębie materiału dotąd nieopracowanego, tzn. przygotowanie objętych tematem śmierci utworów wierszowanych, zgodnie z wymogami stawianymi edycjom krytycznym XVIII wieku, jak też ukazanie kontekstu historyczno-literackiego tej twórczości. Ambicją pracy jest także przedstawienie wartości artystycznej wybranych utworów oraz wskazanie miejsca oświeceniowej liryki funeralnej w obrębie historii literatury.

Rozprawa składa się z dwóch zasadniczych części, dopełnionych wykazem wierszy o tematyce funeralnej odnotowanych w „Nowym Korbucie” (t. 4 – 6/1 i 6/2) i poprzedzonych wstępem wprowadzającym w temat. W części pierwszej, teoretyczno-literackiej, podjęto różne aspekty badawcze, kierując uwagę na bohaterów walk o niepodległość kraju (rozdz. II); zasłużonych na polu edukacyjnym (rozdz. III); piastujących wysokie urzędy (rozdz. IV); hojne fundatorki (rozdz. V); osoby z najbliższego kręgu rodzinnego i przyjaciół (rozdz. VI); będące poza sceną publiczną pod koniec życia (rozdz. VII); ofiary nieszczęśliwych zdarzeń (rozdz. VIII); przegląd zamyka odzew na królobójstwa europejskie (rozdz. IX).

Część drugą stanowi antologia wierszy funeralnych, która obejmuje 60 wierszy, dla których podstawą wydania stały się w większości pierwodruki i wydania z epoki (35) oraz rękopisy (2). 23 wiersze powtórzono za późniejszymi wydaniem. Rozprawę zamyka wykaz utworów poetyckich traktujących o śmierci odnotowanych w *Bibliografii literatury polskiej „Nowy Korbut”*.

Summary

The dissertation is about mourning poetry of the Enlightenment era. The aim of the work is to present the material that has not yet been developed in the main framework, i.e. the preparation of verse works concerning the topic of death, according to the requirements facing critical editions of the 18th century, as well as presenting the historical and literary context of this work. The ambition of the work is also to present the artistic value of selected works and to indicate the place of Enlightenment funeral poetry within the history of literature.

The dissertation consists of two main parts, supplemented with a list of poems on funeral themes recorded in "Nowy Korbut" (vol. 4 - 6/1 and 6/2) and preceded by a preface introducing the topic. The first, theoretical and literary part, covered various research aspects, focusing on the heroes of the country's struggle for independence (chapter II); people of a great importance in the field of education (chapter III); holders of high offices (chapter IV); generous benefactors (chapter V); people from the closest family and friends (chapter VI); being out of the public arena at the end of life (chapter VII); victims of tragic events (chapter VIII); the review ends with a response to the European regicide (chapter IX).

The second part is the Anthology of funeral poems, which includes 60 poems, most of which were based on first editions and period editions (35), manuscripts (2). 23 poems were repeated in later editions. The dissertation ends with a list of poetic works dealing with death recorded in the Bibliography of Polish Literature "Nowy Korbut".